

„გარედან სორუშის ცეკვა აღვილია“

2010 წლის 28 მაისის ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნების შემდეგ, ხულოს მუნიციპალიტეტის საკრებულოს უზუცესი წევრი – ნოდარ თავართქილაძე ხელმძღვანელობს. იგი მეორე მოწვევის საკრებულოს წევრია. ვიდრე იგი მშობლიურ მუნიციპალიტეტში „პირველი კაცი“ გახდებოდა, დიდი გზა გაიარა და კარიერაში ბევრი საფეხური ათავალა. სპეციალობით ინჟინერ-ტექნოლოგს თავისი პროფესიით არასოდეს უშუშავია. წინააღმდეგადაა, რომ „შეგარდნაძის ფაკულტეტი“ დაამთავრა, ახლა სასაცილოდ ეჩვენება. როგორც თავად უწოდებს, ინჟინერ-ტექნოლოგი იმ დროს „ფულის კეთების დარგი“ იყო, თუმცა არასოდეს გამოუყენებია.

ნოდარ თავართქილაძე, ხულოს მუნიციპალიტეტის საკრებულოს თავმჯდომარე

ნოდარ თავართქილაძე ინსტიტუტის დამთავრების დღიდან მუხლჩაუხრელად შრომობს. მიუღია თავისი ძალა და შესაძლებლობები მშობლიურ მუნიციპალიტეტს მოახმარა და სხვაგან არასოდეს უშუშავია. იყო სტატისტიკოსი, მუშაობდა რაიკომში, ხულოს გამგეობაში ხელმძღვანელობდა ქონების მართვის განყოფილებას, იყო სოციალური სუბსიდიების სააგენტოს ხელმძღვანელი, ხულოს მუნიციპალიტეტის საკრებულოს აპარატის უფროსი, ხულოს მუნიციპალიტეტის საკრებულოს წევრი და აგრარულ საკითხთა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის კომისიის თავმჯდომარე, 2010 წლის 30 მაისის ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნების შემდეგ კი ხულოს მუნიციპალიტეტის საკრებულოს თავმჯდომარეა.

და დახმარება უნდა, ზოგს მშობელი ჰყავს ავად, ზოგს შვილი... კანონი რამდენად გვაძლევს საშუალებას, რომ დავეხმარეთ, ეს არავის აინტერესებს. ყველას სათითაოდ ვუხსნი დიპლომის არსს და სჯერადობა. ჩემი იქ მუშაობის პერიოდში არც ერთი საჩივარი არ შემოსულა არც სუბსიდიების სააგენტოში და არც ზემდგომ ინსტანციებში, რაც იმას მოწმობს, რომ მოსახლეობა განანწყებულნი არ მყოფიან“.

და დახმარება უნდა, ზოგს მშობელი ჰყავს ავად, ზოგს შვილი... კანონი რამდენად გვაძლევს საშუალებას, რომ დავეხმარეთ, ეს არავის აინტერესებს. ყველას სათითაოდ ვუხსნი დიპლომის არსს და სჯერადობა. ჩემი იქ მუშაობის პერიოდში არც ერთი საჩივარი არ შემოსულა არც სუბსიდიების სააგენტოში და არც ზემდგომ ინსტანციებში, რაც იმას მოწმობს, რომ მოსახლეობა განანწყებულნი არ მყოფიან“.

„მოთელ ხალხს გვაქვს ასეთი გამონათქვამი: „გარედან ხორუმის ცეკვა ადვილია“. საქმიად ბუერი სამსახური გამოიცივალე და ყოველთვის, როცა შორიდან ვეყურები, ვამბობდი, იქ მუშაობას რა უნდა, დილას მიხვალ, საღამოს წაწვდი და თვის ბოლოს ხელფასს აიღებ-მეთქი. როცა რეალურად ვინყები და მუშაობას, აზრი მალევე მეცვლებოდა. რა თანამდებობაზეც არ უნდა იყო კაცი, ყველა საბასუსისგებელი და თავისებურად რთულია. სადაც გულით მუშაობ, ყველანაირად პრობლემა, საქმეს გულსისყურით მიდგობ და მუხლჩაუხრელი მუშაობა უნდა“ – ამბობს ნოდარ თავართქილაძე. მისთვის ყველაზე რთული სამსახური სუბსიდიების სააგენტოს ხელმძღვანელობა იყო, სადაც ხუთი წელი იმუშავა. ვიდრე ამ სააგენტოს ხელმძღვანელობდა დანიშნავდნენ, ვერც კი წარმოიდგინა, რომ შეიძლება გაქირავებულ კაცს პენსია ან სოციალური დანხარება არ ჰქონოდა: „ეს ისეთი სამსახურია, სადაც ყველა კატეგორიის ადამიანს მოუწევს მოსლა. ზოგი თავის გაქირავებაზე მოდის

და დახმარება უნდა, ზოგს მშობელი ჰყავს ავად, ზოგს შვილი... კანონი რამდენად გვაძლევს საშუალებას, რომ დავეხმარეთ, ეს არავის აინტერესებს. ყველას სათითაოდ ვუხსნი დიპლომის არსს და სჯერადობა. ჩემი იქ მუშაობის პერიოდში არც ერთი საჩივარი არ შემოსულა არც სუბსიდიების სააგენტოში და არც ზემდგომ ინსტანციებში, რაც იმას მოწმობს, რომ მოსახლეობა განანწყებულნი არ მყოფიან“.

უცებმა ამ გზის განათება მოითხოვეს. ჩვენ შეგპირდით, რომ დაეკამათებოდა მათ მოთხოვნას და ასეც იქნება“, – მიცემულ პირობას არ იფიქრებს საკრებულოს თავმჯდომარე. მოსახლეობა მუნიციპალიტეტის პირველ პირთან შეხვედრისას ძირითადად სამუშაო ადგილების არარსებობას და განსახლების პრობლემას ასახელებს. დღეისათვის ხულოს მუნიციპალიტეტში 117 ოჯახი ეროზირებული, II კატეგორიაში სტიქიური მოვლენები კვლავ გრძელდება, რამაც შესაძლოა გაზარდოს დაზარალებულთა რიცხვი. როგორც ნოდარ თავართქილაძე ამბობს, მუშაობდა სპეციალური პროგრამა ეროზირებული პრობლემების გადასაჭრელად. დღეისათვის ხულოს მუნიციპალიტეტიდან სტიქიური უბედურების გამო მიგრირებული მოსახლეობა საქართველოს 48 მუნიციპალიტეტშია ჩასახლებული. საგარეულოდ ისინიც მათ ბედს გაიზიარებენ ანუ განსახლებიან. ოჯახს წინააღმდეგობის განეცის შემთხვევაში ერთჯერადი ფულადი დახმარება მიეცემა. ხულოს მუნიციპალიტეტის საკრებულოს თავმჯდომარე ნოდარ თავართქილაძე მიიჩნევს, რომ განსახლება საუკეთესო გამოსავალია შექმნილი სიტუაციიდან: „საქართველოს 48 მუნიციპალიტეტში (სადაც ეროზირებული მოსახლეობის განსახლება მიმდინარეობს) დღეს უფრო მეტი ხულოელი ცხოვრობს, ვიდრე ხულოს მუნიციპალიტეტში. ეს მის-ახალმშობელია. ბევრი ოჯახი კარვად მოეწყა და დამკვიდრდა, უკვე თავი-

ანთი მუერნობები აქვთ და ცხოვრების კარგი პირობები“.

ხულოს მუნიციპალიტეტის საკრებულოს მოსახლეობასთან საერთო ენის გამოთხება არ უჭირს. „საქმიად კანონმორჩილი მოსახლეობა გვყავს და შთანხმებას მეტნაკლებად ვაძლევთ. ჩვენი ხალხი ხელისუფლების მხარდამჭერია და პატარა საქმის გაკეთებაც დიდად მიანიჭა. ხალხს თავისებური მიდგომა უნდა. მათ ვერ შეცვლი, უნდა მიყვი“ – ამბობს ნოდარ თავართქილაძე. სწორედ ხალხის საკეთილდღეოდ ცდილობს იგი ხულოს მუნიციპალიტეტში განვითარების სათხილაშური სპორტი, ზამთრის კურორტი სოფელ ქედლებსა და გოდერძის უღელტეხილზე. „ამხმედვა კომპლექსური სათხილაშური ბაზა, რომელიც სრული დატვირთვით იმუშავებს. საინტერესო პროგრამა და დიდი ინვესტიციაა გათვლილი. ეს ხელს შეუწყობს ტურიზმსა და ინფრასტრუქტურის განვითარებას და მოსახლეობაც სარგებელს ნახავს. ვაპირებ ტურისტული მარშრუტების გაკეთებას ხიხინის ციხის მართლებითაც“.

გარდა ტურიზმის განვითარებისა, ნოდარ თავართქილაძე ჩვეულებრივ სასოფლო მუერნობის განვითარებაზეც ფიქრობს და ცდილობს, მოსახლეობას საქმე გაუადვილოს. მოწვეული მოსავალი რეალური თავმჯდომარე აპირებს, რომ ადგილზე გახსნას ბოსტნეულის, ხილისა და რძის გადამამუშავებელი საამქრო, რაც მოსახლეობას დროს და ხარჯებს დაზოგავს. დავაგმილი აქვს აგრეთვე სოფლებში სარწყავი არხების, შიდა სასოფლო გზებისა და ხიდების მშენებლობა.

ნოდარ თავართქილაძემ 2010 წლის 30 მაისის ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნებამდე 2 დღით ადრე ახალგაზრდა მეცნიერთა კავშირ „ინტელექტის“ მიერ შემუშავებულ „კარგი მმართველობის დეკლარაციას“ საგარეოდ ხელი მოაწერა. ამბობს, რომ დეკლარაციაში შენიშვნა ყველა უწყეს თვალისინიჭებს და „გადახვევას“ არ აპირებს. მიიჩნევს, რომ არასამთავრობო ორგანიზაციებთან თანამშრომლობა ადგილობრივი თვითმმართველობისთვის სასარგებლოა და ყველა აქტიურ ნოვაიცის მხარს უჭერს.

ბატონი ნოდარი ამბობს: „ქუჩაში კაცი რომ მხედვად, მოსაძლევად არ ეცარება. მინდა დაჩრდილო პერიოდში ისე ვაგვიარო, რომ ამ გზას არ ავცდებ. ვიყო ალბად და პატიოსანი ჩემს თავთან... ოჯახთან, მეგობრებთან, ხალხთან...“

პროექტი: „ჩვენი არჩევანი - ჩვენი რეალური თვითმხარტველობა“ დასრულდა

ლევან გობაძე

ზურაბ გობაძე

რენა ფურცელიძე

გიორგი ნიყარაძე

„თქვენ დაამტკიცეთ, რომ მოუკერძოებლური ხარო“, „ინტელექტი ხალხის ინტერესების დამცველი ორგანიზაცია“ – უამრავი მსგავსი ეპითეტები გამოითქვა ვასილ ენოის განმავლობაში ახალგაზრდა მეცნიერთა კავშირ „ინტელექტის“ მისამართით. ეს ის ერთი წელია, როცა „ინტელექტი“ ახორციელებდა პროექტს „ჩვენი არჩევანი – რეალური თვითმხარტველობა“.

ნარმატებული იყო თუ არა პროექტი და რა როლი შეასრულა მან საზოგადოებრივი ცნობიერების ამაღლებაში? – ამ კითხვას ის ადამიანები პასუხობენ, ვინც რეალურად შეიტანეს თავიანთი მოკვლევითი წვლილი პროექტის განხორციელებაში.

ლევან გობაძე, პროექტის „ჩვენი არჩევანი – რეალური თვითმხარტველობა“ დირექტორი: ჩემი შეფასებით პროექტი იყო მეტად ნარმატებული, პირველი რაგმი იმიტომ, რომ შესაძლებელი გახდა ყველა იმ საქმიანობის განხორციელება და ამოცანის შესრულება, რომლებიც პროექტით იყო დაგეგმილი; მეორე რაგმი იმიტომ, რომ პროექტის შემუშავებისა და რეალიზაციის პერიოდში გამოყენებულ იქნა არაერთი ინოვაციური იდეა და საბოლოო ფაზაში ამ ინოვაციური იდეების პროექტში გამოყენება ძალზე დიდი ეფექტი მოვიტანა; მესამე იმიტომ, რომ დიდი იყო პროექტის შედეგების გავლენა საზოგადოებაზე.

სამივე კომპონენტი მეტად მნიშვნელოვანი იყო პროექტის საერთო ნარმატებით. საგანმანათლებლო კამპანია, რომლის ჩატარებასაც პროექტი ითვლიდა მნიშვნელოვანად, საკმაოდ დროს და ადამიანურ რესურსებს მოითხოვდა. როგორც თქვენთვის ცნობილია, ადგილობრივი თვითმმართველობის მორიგი არჩევნები უნდა ჩატარებულიყო 2010 წლის ოქტომბერში. პრეზიდენტის პრძახნებულნივე არჩევნები გადმოტანილ იქნა 2010 წლის 30 მაისისთვის, 4 თვით ადრე. მიუხედავად დროის კატასტროფული სიმცირისა, ჩვენ მოვინახურეთ განმანათლებლების შერჩევა ყველა თემში, მათთვის ტრენინგების ჩატარება, მეთოდური და საინფორმაციო მასალების მომზადება და რაც მთავარია, ყველა მათგანმა შეძლო თავის თემში საგანმანათლებლო კამპანიის ჩატარება.

საბოლოო ფაზაში ჩვენ მოვიცავით 31367 ადამიანი (პირდაპირი ბენეფიციარი – ერთი წარმომადგენელი ერთი ოჯახიდან), რომლებიც აჭარის ხუთ მუნიციპალიტეტში არსებულ ოჯახების 2/3 შეადგენს. ეს არის ძალიან დიდი ციფრი და ჩვენი რეგიონის პრაქტიკულ პირველად იქნა მიღწეული.

რაც შეეხება ინოვაციურ მდგომარეობებს, ერთ-ერთი ასეთი იდეა მდგომარეობდა იმაში, რომ საგანმანათლებლო პროექტის ნარმატებრია

არა ჩვენი ორგანიზაციის ოფისიდან, არამედ მოგვებინა საგანმანათლებლო პროცესების დაყვანა თემის დონეზე. ანუ თემებში ავევრჩია ადგილობრივი განმანათლებლები მოსახლეობის აქტიური, განათლებული და მოტივირებული წარმომადგენლები, რომლებიც თავიანთ თემებში ნარმატებრად საგანმანათლებლო საქმიანობას. ასეთმა მიდგომამ საშუალება მოგვცა, დაგვეზოგა მნიშვნელოვანი ფინანსური რესურსები და დრო, ჩვენი ძალებით საგანმანათლებლო საქმიანობის განხორციელებასთან შედარებით. ასევე მივცელო მეტი ეფექტი, რადგანაც თემის მცხოვრებელ უფრო უკეთესად არავინ იცის, თუ როგორ მოუდგეს თავის მეზობელს, როგორ გადოსიცეს მასალა, რა არის თავისი მეზობლის ინტერესების სფერო და ა.შ.

მეორე ინოვაციური იდეა, რომელიც გამოყენებულ იქნა ამ პროექტში, არის საკრებულოს წევრების საქმიანობის მონიტორინგის განხორციელება. მონიტორინგის იდეა მდგომარეობდა იმაში, რომ გამოვევლინა და წავეზიარებინა საკრებულოს საუკეთესო წევრები, ანუ ის ადამიანები, რომელთა საქმიანობაც მისაბაძი იქნებოდა საკრებულოს დანარჩენი წევრებისათვის. ასეთი ადამიანები გამოვლინეთ იქნენ ქობულეთის, ხელვაჩაურის, შუახევის, ხულოს მუნიციპალიტეტებში და მათ გადაეცათ ფასიანი საჩუქრები. მათი საქმიანობის ასეთი წახალისება, ჩვენი აზრით, იქნება მნიშვნელოვანი სტიმული საკრებულების დანარჩენი წევრებისათვის.

და მესამე, რამაც პროექტის ნარმატება განაპირობა, გახლდათ პროექტის გავლენა საზოგადოებაზე. სამოქალაქო ცნობიერების ამაღლება არ ხდება თავისთავად. მისი უზარმაზარი კომპონენტია სამოქალაქო განათლება. სამოქალაქო განათლება არის ისეთი პროგრამის აღზრდა და სწავლების სისტემა, რომელსაც შეუძლია იცხოვროს სამოქალაქო საზოგადოებაში. სიტყვაში – „ცხოვრება“ მე გვეულისსობა არა მარტო ადატაციის და არსებობის უნარს საზოგადოებაში, არამედ ინდივიდის უნარს, იყოს ამ საზოგადოების შემოქმედი. სწორედ ასეთი საგანმანათლებლო კამპანია იქნა ჩატარებული ჩვენ მიერ მთლიანად აჭარის რეგიონში. მე შორს ვარ იმ აზრისგან, რომ ერთი საგანმანათლებლო კამპანიის საშუალებით შესაძლებელია სამოქალაქო ცნობიერების ფორმირება მოსახლეობაში. მაგრამ ასეთი შედეგები მიიღწევა თანდათანობით. მთავარია, საგანმანათლებლო პროცესებს ჰქონდეს უწყვეტი ხასიათი.

რენა ფურცელიძე, პროექტის ოორისტი: ვფიქრობ, რომ პროექტი „ჩვენი არჩევანი – რეალური თვითმმართველობა“ ნარმატებული იყო სამოქალაქო ცნობიერების ამაღლების კუთხით ადგილობრივი თვითმმართველობის საკითხებში, რომელიც არავითარ შემთხვევაში აღინიშნული იმ

ადამიანების მიერ, ვისაც პირდაპირ თუ ირიბად შეეხო ეს პროექტი. იგი ძალიან საინტერესო და შედეგიანი გამოდგა ახალი ურთიერთობების თვალსაზრისით. მე პირადად, ამ პროექტმა მომცა ბევრი ახალი ადამიანი და ახალი იდეები მომავალი პროექტებისთვის.

ყველა აქტივობა იყო მნიშვნელოვანი, მაგრამ მე პირადად ამ პროექტის ყველაზე მნიშვნელოვან მიღწევად მიმაჩნია აჭარის 5 მუნიციპალიტეტის საკრებულოს წევრებისთვის ჩატარებული ტრენინგები დაბა ბაკურვანში, რამაც საფუძველი ჩაუყარა თვითმმართველობის შორის ურთიერთთანამშრომლობის პრაქტიკის დანერგვას.

კიდევ ერთხელ მადლობას ვუხდით ამ პროექტში მონაწილე თითოეულ ადამიანს და მუნიციპალიტეტების ხელმძღვანელ პირებს ჩვენს ორგანიზაციასთან აქტიური თანამშრომლობისათვის, რაც საგრძნობლად გვიადგილებდა პროექტის განხორციელებაში.

ზურაბ გობაძე, თემის მობილიზატორი: მიმაჩნია, რომ პროექტი „ჩვენი არჩევანი – რეალური თვითმმართველობა“ რომელიც განხორციელდა ჩვენს ორგანიზაციაში, ევროკავშირის მხარდაჭერით, სწორედ რომ დროულად და აუცილებელი იყო.

მიუხედავად იმისა, რომ მოსახლეობამ უკვე იცის თვითმმართველობის არსი და მისი მნიშვნელობა, ბევრი მაინც მუნიციპალიტეტებში ნამყვან ძალად გამგებულს მოიაზრებს და ფიქრობს, რომ პრობლემას მხოლოდ გამგებელი გადაუჭრის. ხოლო საკრებულოს როლს ამ საქმეში მეორეხარისხოვანად მიიჩნევს.

ახალგაზრდა მეცნიერთა კავშირმა „ინტელექტმა“ აჭარის რეგიონის მასშტაბით დიდი როლი შეასრულა თვითმმართველობის არსის პოპულარიზაციის მიზნით. აჭარის რეგიონის ხუთი მუნიციპალიტეტის ყველა თემში ტესტირების გზით ავირჩიეთ განმანათლებლები, რომლებიც თავიანთ თემებში მოსახლეობასთან ატარებდნენ საინფორმაციო შეხვედრებს თვითმმართველობის საკითხებთან დაკავშირებით, თვითმმართველობის, როგორც მთავარი ნამყვანი ძალის როლსა და ფუნქციებზე. საშუალო საკმაოდ რთული იყო და ამავე დროს საინტერესო, რაც გამოძიანარებოდა იქიდან, რომ განმანათლებელს ხშირად დაგვემოდ დროზე მეტხანს უნევედა მოსახლეობასთან საუბარი აღნიშნულ თემებზე. ინტერესის ისიც აღიქვებოდა, რომ პროექტის ფარგლებში დაგვემოიყო იყო ფასიანი საჩუქრები იმ პირებისათვის, ვინც თვითმმართველობის საკითხებთან დაკავშირებით გამოაღწედა კარგ ცოდნას. ტესტირების გზით შეიარჩნენ გამარჯვებულები, რომლებმაც შემდეგ მონაწილეობა მიიღეს რეგიონალურ კონკურსში, სადაც ასევე ფასიანი

საჩუქრები გადაეცათ. ფასიანი საჩუქარი გადაეცა ასევე იმ განმანათლებელს, რომლის წარმომადგენელმაც რეგიონალურ კონკურსში ყველაზე მეტი ქული დააგროვა.

ახალგაზრდა მეცნიერთა კავშირმა „ინტელექტმა“ აჭარის რეგიონის მასშტაბით პირველმა ჩატარა კვლევა საუკეთესო საკრებულოს წევრის გამოსავლენად.

გიორგი, რომ პროექტმა „ჩვენი არჩევანი – რეალური თვითმმართველობა“ დიდი როლი შეასრულა თვითმმართველობის არსის პოპულარიზაციაში. რა თქმა უნდა, ამით არ ვქმნით იმის ილუზიას, რომ ყველაფერი რიგზეა და მეტი საშუალო აღარაა საჭირო, პირიქით, მიგვაჩნია, რომ ეს პროექტი იყო საწყისი მომავალი უფრო მეტი და ფართომასშტაბიანი სამუშაოების ჩასატარებლად.

მინდა დიდი მადლობა გადავუხადო ყველა მუნიციპალიტეტის გამგებელს, საკრებულოს თავმჯდომარეს, თითოეულ წევრს და ყველა იმ მოქალაქეს, რომლებმაც საშუალება მოგვცეს და დაგვეხმარნენ ჩვენი პროექტი ნარმატებულად განხორციელებულიყო.

გიორგი ნიყარაძე, თემის მობილიზატორი: თვით პროექტის – „ჩვენი არჩევანი რეალური თვითმმართველობა“ განხორციელება მნიშვნელოვანი და წინადადებულ ნაბიჯია ჩვენი სამოქალაქო საზოგადოების ჩამოყალიბებასა და განვითარებისათვის, რომელიც თავის თავში მოიცავს საზოგადოების ჩართულობას და აქტიურობას ადგილობრივი თვითმმართველობის განხორციელებაში.

ის შედეგი, რომელიც აისახა შემდგომ ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნების დროს და რომელთაც კმაყოფილია ადგილობრივი ელექტორატი, ახალი საკრებულობის არჩევის ხარისხით და მნიშვნელობით, ამ პროექტის დამსახურებაა, ვინაიდან ჩვენ შევქმენით შედეგისუნებია საზოგადოებისათვის მათი როლი და აღნიშნულება.

პროექტი „ჩვენი არჩევანი – რეალური თვითმმართველობა“ ითვლება ყველაზე ნარმატებულად, რომ ამ პროექტის ფარგლებში ჩვენ პირველად შევადგინეთ „კარგი მმართველობის დეკლარაცია“, რომელზედაც თითოეულმა საკრებულოს წევრის კანდიდატმა მოაწერა ხელი და საჯაროდ აღიარა ის ვალდებულებები, რისთვისაც სურდა საკრებულოში ყოფნა. ამით კიდევ ერთხელ შევანენთ საკრებულოს წევრებს, რომ მათი ნარმატება დამოკიდებულია საზოგადოების ნარმატებაზე და მათი მხრიდან ყველა მნიშვნელოვანი ნაბიჯის გადადგმა საზოგადოების ჩართულობის გარეშე ნარმოუდგენელი იქნება.

		<p>საგაზეო ჩანართი „ინტელექტი“ მისამართი: ბათუმი, აღმაშენებლის ქ. №13 ტელ.: 41650, ფაქსი: 41640 ელ.ფოსტა: info@intellect.org.ge ვებ-გვერდი: www.intellect.org.ge</p>
---	--	--